

Deel 4

Statistieken

Na de gegevens inzake mensenhandel, gaat Myria dieper in op de gegevens inzake mensensmokkel. Daarbij focussen we onder meer op de aanhoudingscijfers in het kader van transmigratie. Die cijfers komen van de zes mogelijke actoren in een dossier van mensenhandel of mensensmokkel in België: de politie, de ECOSOC-cellen van de inspectiedienst van de RSZ, het College van Procureurs-generaal (vervolgingen door de parketten), de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ), de gespecialiseerde slachtoffercentra PAG-ASA, Payoke en Sürüya, en de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid van de FOD Justitie (veroordelingen).

Inleiding

In dit deel van het verslag komen een reeks kerncijfers aan bod die Myria heeft ontvangen van de zes actoren die mogelijk een rol spelen in strafzaken rond mensenhandel of mensensmokkel in België. Eerst behandelen we mensenhandel, vervolgens mensensmokkel waarbij we focussen op de administratieve aanhoudingen in het kader van transmigratie.

De zes actoren waarvan we cijfers ontvangen zijn:

- de politie, met informatie uit de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG);
- de inspectiedienst van de RSZ, ECOSOC-cellen;
- het College van Procureurs-generaal met informatie over de vervolgingen die door de parketten zijn ingesteld;
- de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ);
- PAG-ASA, Payoke en Sürya, de gespecialiseerde slachtoffercentra;
- de Dienst voor het Strafrechtelijk beleid van de FOD Justitie, met informatie over veroordelingen.

De cijfers van de verschillende actoren zijn onderling niet geharmoniseerd. Ze volstaan dus niet als basis om het beleid te evalueren of om strategische analyses te ondersteunen. Dat beperkt ook aanzienlijk de mate waarin verslag kan worden uitgebracht bij de Europese instellingen. Myria werkt dagelijks met de verschillende actoren samen om de best mogelijke cijfers te verzamelen.

Waarschuwing

- De cijfers in dit verslag zijn geen weergave van de werkelijke omvang van het fenomeen mensenhandel en -smokkel, maar alleen van de feiten en slachtoffers die door de autoriteiten zijn gedetecteerd. Over niet-gedetecteerde feiten en slachtoffers bestaan momenteel geen schattingen.
- Deze cijfers en hun evolutie geven vooral informatie over het overheidsoptreden ter bestrijding van mensenhandel en mensensmokkel eerder dan over die fenomenen zelf.

De beschikbare cijfers over mensenhandel en mensensmokkel tonen maar het topje van de ijsberg. De reële omvang van het fenomeen is niet bekend.

1. Mensenhandel

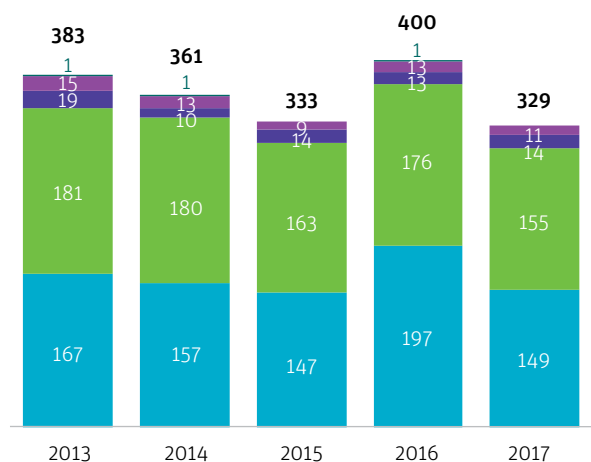
Inbreuken mensenhandel (gegevens van de politie)

Methodologische wijziging

De cijfers in dit verslag zijn anders samengesteld dan in onze vorige verslagen. Na overleg met de politie en om doelgerichter de aanvankelijke processen-verbaal inzake mensenhandel en -smokkel in beeld te brengen, is beslist om alleen de cijfers met betrekking tot "feiten" op te nemen en niet langer die met betrekking tot "fenomenen". De cijfers uit de vorige verslagen hadden soms niet rechtstreeks met de materie te maken. Zo werd

"uitbuiting van ontucht" bijvoorbeeld meegenomen in de vaststellingen rond seksuele uitbuiting. In dit verslag worden dus minder cijfers voorgesteld dan in de vorige verslagen. De methodologische wijziging maakt dat de door de politie geregistreerde cijfers in dezelfde orde van grootheden liggen als de strafzaken die bij het parket aanhangig werden gemaakt.

■ Orgaanhandel
 ■ Gedwongen misdrijf/misdaad
 ■ Uitbuiting van de bedelarij
 ■ Economische uitbuiting
 ■ Seksuele uitbuiting
Totaal

In 2017:

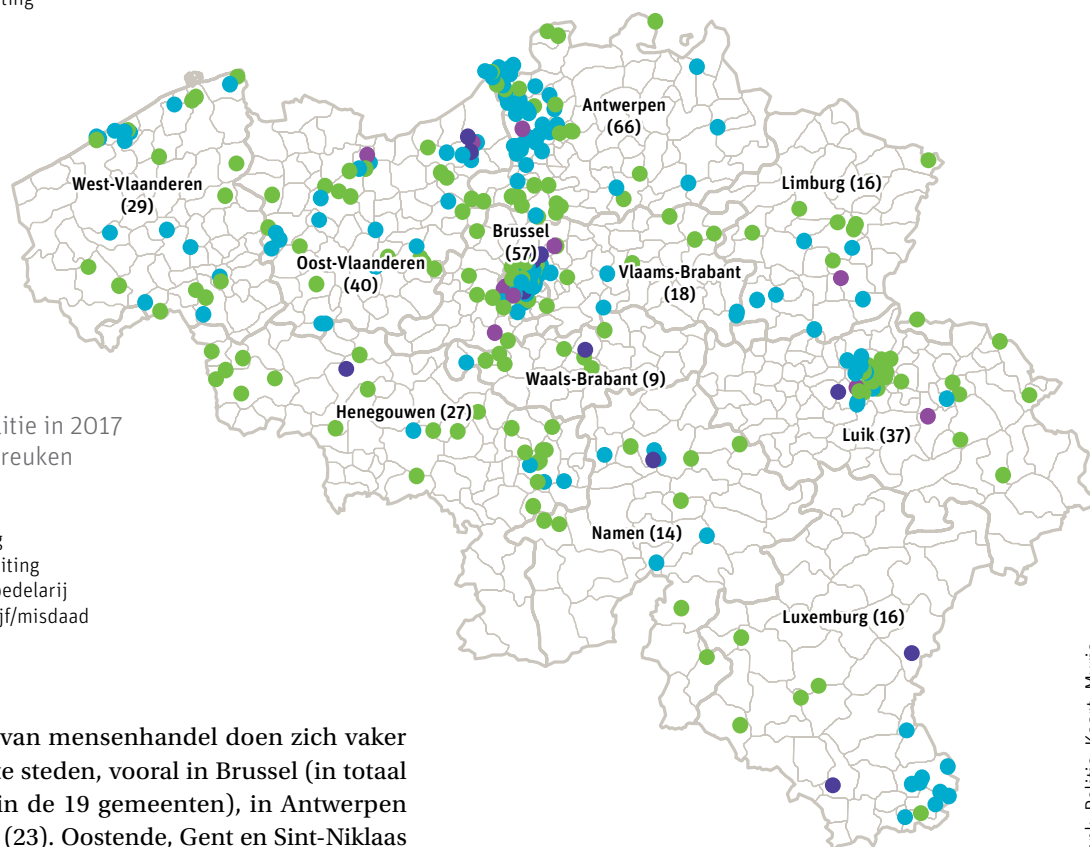
- De politie heeft in totaal 329 inbreuken van mensenhandel geregistreerd: 149 met het oog op seksuele uitbuiting, 155 met het oog op economische uitbuiting, 14 met het oog op uitbuiting van de bedelarij en 11 met betrekking tot gedwongen misdrijven of misdaden. In 2017 waren er geen slachtoffers van mensenhandel met het oog op orgaanhandel.

Op basis van de nieuwe methodologie stellen we tussen 2016 en 2017 het volgende vast:

- Een globale daling van het aantal door de politie geregistreerde inbreuken mensenhandel (-18%). De inbreuken voor seksuele uitbuiting zijn sterker gedaald (-24%) dan die voor economische uitbuiting (-12%).

Aantal door de politie in 2017 geregistreerde inbreuken mensenhandel

● Seksuele uitbuiting
 ● Economische uitbuiting
 ● Uitbuiting van de bedelarij
 ● Gedwongen misdrijf/misdaad

In 2017:

- De inbreuken van mensenhandel doen zich vaker voor in de grote steden, vooral in Brussel (in totaal 57 inbreuken in de 19 gemeenten), in Antwerpen (38) en in Luik (23). Oostende, Gent en Sint-Niklaas staan op de vijfde plaats met elk 9 inbreuken. In Brussel en Antwerpen hebben de meeste inbreuken betrekking op seksuele uitbuiting (63% in Brussel en 84% in Antwerpen), terwijl de meeste inbreuken in Luik betrekking hebben op economische uitbuiting (70%).
- Opvallend is dat de inbreuken van seksuele uitbuiting zich hoofdzakelijk in de provincie Antwerpen en in Brussel voordoen. Beide steden zijn goed voor meer dan de helft van de inbreuken die op nationaal niveau

en voor dat type uitbuiting worden geregistreerd. De inbreuken van economische uitbuiting werden dan weer het vaakst geregistreerd in de provincies Antwerpen, Luik en Henegouwen. De inbreuken van uitbuiting van de bedelarij werden het vaakst geregistreerd in Brussel (5 van de 14 inbreuken).

Processen-verbaal van de inspectiedienst van de RSZ, ECOSOC-cellen

De ECOSOC-cellen van de inspectiedienst van de RSZ hebben in 2017:

- **39** processen-verbaal opgesteld betreffende **65** werknemers;
- **48** werknemers gedetecteerd als vermoedelijk slachtoffer van mensenhandel.

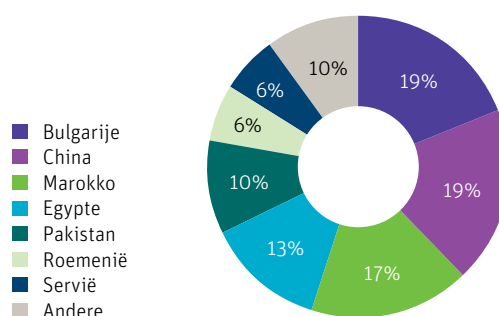
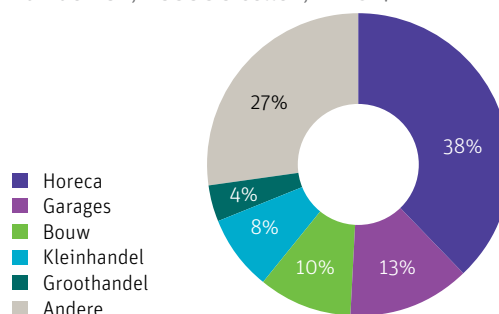
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Processen-verbaal	33	38	29	37	58	32	39
Aantal werkrachten	46	123	69	48	425	52	65

Merk op: In 2015 werden uitzonderlijk meer processen-verbaal opgemaakt in de transportsector voor situaties van sociale dumping gerelateerd aan mensenhandel.

Deze gegevens zijn afkomstig van de statistische analyse van de processen-verbaal: enerzijds de aan de Procureur des Konings en/of de arbeidsauditeur verzonden pro justitia's, anderzijds de gerechtelijke verslagen gericht aan de arbeidsauditeur, de procureur of de onderzoeksrechter wanneer het onderzoek door die laatste is gelast.

Economische sectoren en werknemers gedetecteerd als vermoedelijke slachtoffers van mensenhandel door de inspectiedienst van de RSZ, ECOSOC-cellen, in 2017

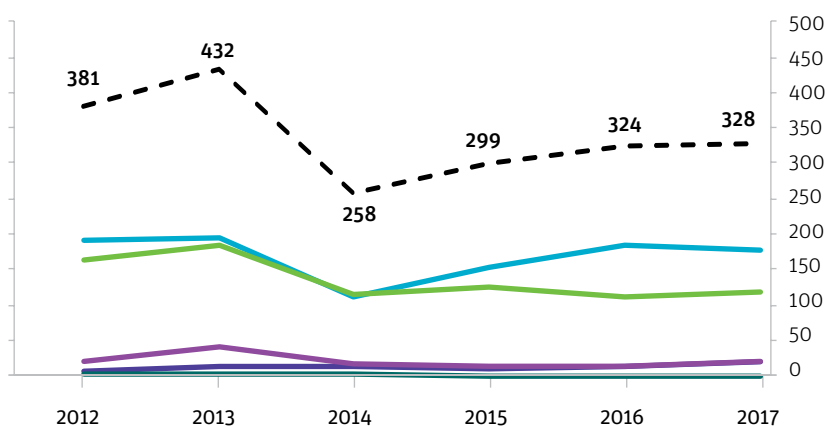
Economische sectoren en nationaliteiten van werknemers gedetecteerd als vermoedelijke slachtoffers van mensenhandel door de inspectiedienst van de RSZ, ECOSOC-cellen, in 2017

	Horeca	Garages	Bouw	Kleinhandel	Groothandel	Schoonmaak-activiteiten	Andere	Totaal
Bulgarije							9	9
China	8						1	9
Marokko	3	1			2		2	8
Egypte	6							6
Pakistan		4		1				5
Roemenië			1	1		1		3
Servië			3					3
Ivoorkust				1				1
Afghanistan				1				1
Nederland		1						1
Slovakije			1					1
Togo	1							1
Totaal	18	6	5	4	2	1	12	48

Strafzaken voor mensenhandel bij de parketten

- **328** strafzaken zijn in 2017 bij de parketten binnengekomen wegens mensenhandel.
- Dat cijfer is stabiel tegenover 2016.
- 54% van die strafzaken hadden betrekking op seksuele uitbuiting en 35% op economische uitbuiting. Uitbuiting van de bedelarij was goed voor 5%, gedwongen misdrijven of misdaden ook voor 5%.
- Het ressort Antwerpen kreeg in 2017 de meeste strafzaken inzake mensenhandel te verwerken (82), gevolgd door Gent (76), Brussel (75), Luik (73), Bergen (21) en het federaal parket (1).

Een **nieuwe strafzaak** wordt geopend op basis van een aanvankelijk proces-verbaal (op basis van een navolgend pv wordt geen nieuwe strafzaak geopend). Een nieuwe strafzaak kan ook worden geopend op basis van een klacht of een burgerlijke partijstelling.

Seksuele uitbuiting	190	196	111	151	184	176
Economische uitbuiting	164	184	115	124	112	116
Uitbuiting van de bedelarij	7	12	14	10	14	18
Gedwongen misdrijf/misdaad	18	39	17	14	14	18
Orgaanhandel	2	1	1	0	0	0
Totaal	381	432	258	299	324	328

Methodologische opmerkingen

- Dit zijn de gegevens uit de Databank van het College van Procureurs-generaal zoals vastgesteld op 8 januari 2018.
- Ze bevatten het aantal strafzaken die in de loop van 2017 bij de correctionele parketten (ook het federaal parket) zijn binnengekomen.
- Ze beperken zich tot inbreuken die door meerderjarigen zijn gepleegd en hebben geen betrekking op strafzaken die door de arbeidsauditeur zijn behandeld. Ook met de strafzaken die door het parket van Eupen zijn behandeld is geen rekening gehouden (bij gebrek aan vertaling van het systeem in het Duits).
- Er bestaat een risico op dubbele telling van de strafzaken die voor beschikking naar een ander arrondissement worden doorverwezen of wanneer ze naar een andere afdeling van hetzelfde gerechtelijk arrondissement worden verwezen.
- In elke strafzaak kunnen één of meer beklagden betrokken zijn.

Mensenhandel succesvol vervolgen is vaak moeilijk

In 2017 bij de parketten binnengekomen strafzaken, die op 8 januari 2018 waren geseponeerd

	Geseponeerde strafzaken	Totaal	Geseponeerde strafzaken
Seksuele uitbuiting	43	176	24%
Economische uitbuiting	19	116	16%
Uitbuiting van de bedelarij	10	18	56%
Gedwongen misdrijf/misdaad	8	18	44%
Totaal	80	328	24%

- **24%** van de strafzaken die in 2017 bij de parketten zijn binnengekomen, waren op 8 januari 2018 geseponeerd.
- Het aantal geseponeerde strafzaken is bijzonder hoog in het geval van uitbuiting van de bedelarij (56%) en van onder dwang gepleegde misdrijven of misdaden (44%).
- 39% van alle seponeringen is het gevolg van onvoldoende bewijslast, 24% van het feit dat de dader onbekend is en 15% van een "andere prioriteit".

Ressort : omschrijving van de territoriale bevoegdheid van één jurisdictie. België is verdeeld in vijf grote gerechtelijke ressorten met elk een hof van beroep. Dat is bevoegd voor verschillende gerechtelijke arrondissementen.

- Antwerpen → Antwerpen en Limburg
- Brussel → Brussel en Halle-Vilvoorde, Leuven en Waals-Brabant
- Gent → West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen
- Luik → Luik, Eupen, Namen en Luxemburg
- Bergen → Henegouwen

Ressort van Antwerpen

- Meeste strafzaken geopend voor seksuele uitbuiting (61%).
- Globaal stabiel tegenover 2016 maar stijging van het aantal strafzaken voor economische uitbuiting en lichte daling van het aantal strafzaken voor seksuele uitbuiting.

Ressort van Brussel

- Meeste strafzaken voor seksuele uitbuiting (55%) maar daling ervan tegenover 2016.
- Globale daling tegenover 2016.
- Stijging van het aantal strafzaken voor uitbuiting van de bedelarij en onder dwang gepleegde misdrijven of misdaden.

Ressort van Gent

- Meeste strafzaken voor seksuele uitbuiting (63%).
- Globale daling die te maken heeft met de sterke daling van het aantal strafzaken voor economische uitbuiting.
- Lichte stijging van het aantal strafzaken voor seksuele uitbuiting en daling van de strafzaken voor gedwongen misdrijven of misdaden.

Ressort van Luik

- Meeste strafzaken voor economische uitbuiting (45%).
- Zeer sterke stijging van het aantal binnen het ressort van Luik aanhangig gemaakte strafzaken voor mensenhandel (29 in 2016, 73 in 2017). Het aantal binnen dit ressort aanhangig gemaakte strafzaken voor eender welk type uitbuiting is tussen 2016 en 2017 soms meer dan verdubbeld.

Ressort van Bergen

- Meeste strafzaken voor economische uitbuiting (57%).
- Aantal strafzaken veel geringer dan binnen andere ressorten.
- Globaal stabiel tegenover 2016 maar lichte stijging van het aantal strafzaken voor economische uitbuiting en lichte daling van het aantal strafzaken voor seksuele uitbuiting.

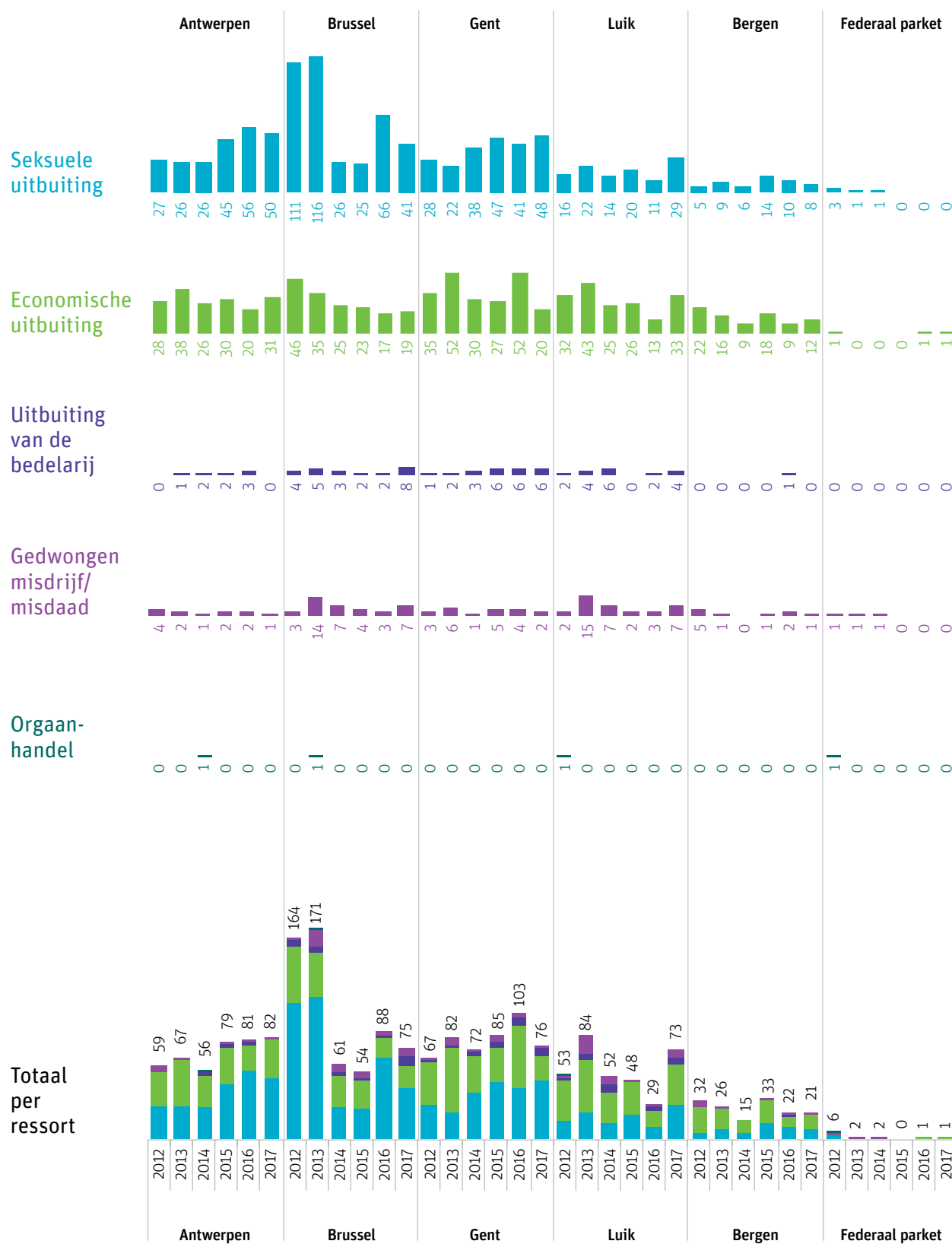
Federaal parket

- Eén strafzaak in 2017 voor economische uitbuiting.
- Dat cijfer is stabiel tegenover 2016.

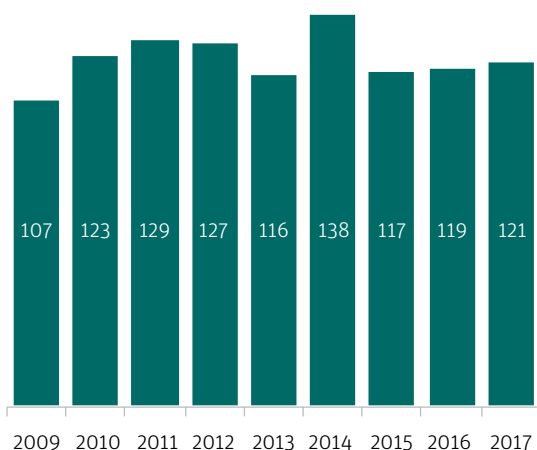

Nomenclatuur van de inbreuken

Seksuele uitbuiting	37L	art. 433quinquies § 1 1°SW
Economische uitbuiting	55D	art. 433quinquies § 1 3°SW
Uitbuiting van de bedelarij	29E	art. 433quinquies § 1 2°SW
Gedwongen misdrijf/misdaad	55F	art. 433quinquies § 1 5°SW
Orgaanhandel	55E	art. 433quinquies § 1 4°SW

Slachtoffers van mensenhandel die in de procedure zijn gestapt (gegevens Dienst Vreemdelingenzaken)

2017:

- **121 slachtoffers** van mensenhandel zijn in de procedure gestapt (**stabiel** tegenover 2016).
- 36% van die slachtoffers zijn **Nigeriaans**: 42 slachtoffers van seksuele uitbuiting, 2 van economische uitbuiting. Daarna volgen de slachtoffers met de **Marokkaanse** nationaliteit (15 van economische uitbuiting en 2 van seksuele uitbuiting) en die met de **Hongaarse** nationaliteit, met 10 voor economische en 2 voor seksuele uitbuiting.

Vijf minderjarigen zijn in 2017 in de slachtofferprocedure gestapt:

- 4 niet-begeleide minderjarige slachtoffers van economische uitbuiting
- 1 niet-begeleid slachtoffer van seksuele uitbuiting

Hongarije

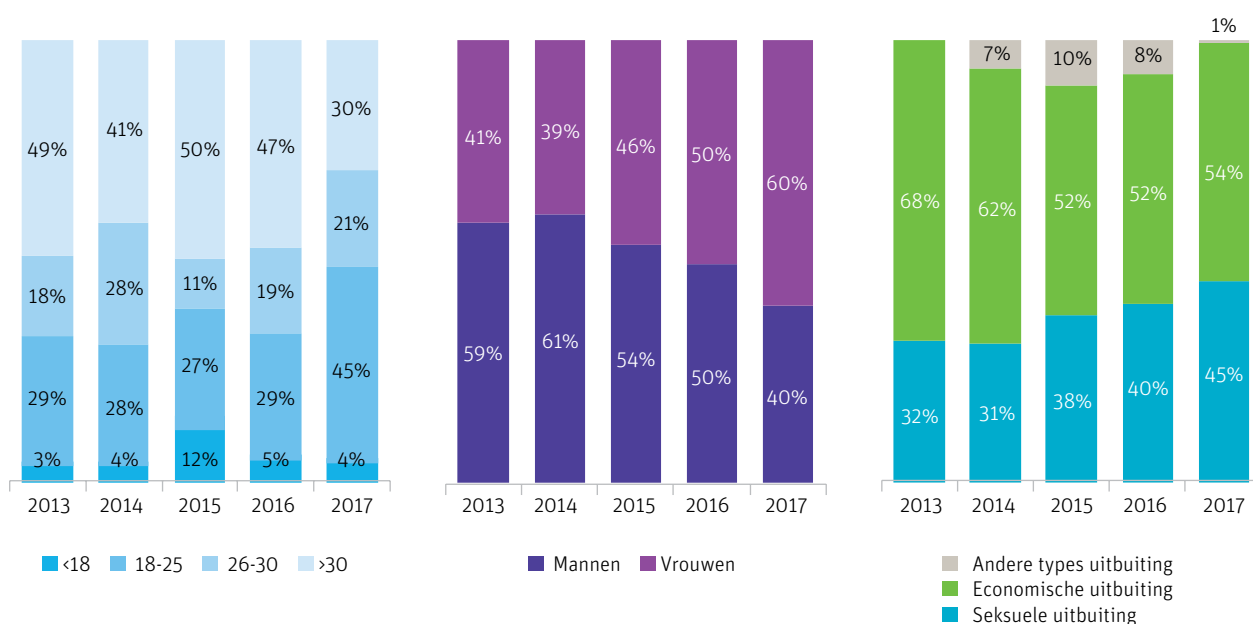

Roemenië

Roemenië

	Seksuele uitbuiting	Economische uitbuiting	Andere	Totaal
Nigeria	42	2		44
Marokko	2	15		17
Hongarije	2	10		12
Egypte		6		6
Kameroen		4		4
India		4		4
Roemenië	1	3		4
China		3		3
Pakistan		3		3
Albanië	2			2
Ivoorkust		2		2
Ghana		2		2
Portugal		2		2
Senegal		2		2
Bangladesh		1		1
Bosnië-Herz.			1	1
Bulgarije	1			1
Burkina Faso		1		1
Italië		1		1
Kosovo		1		1
Polen		1		1
Tsjechië	1			1
Sierra Leone	1			1
Suriname	1			1
Thailand	1			1
Togo		1		1
Tunesië		1		1
Onbepaald	1			1
Totaal	55	65	1	121

De categorie **Andere types uitbuiting** heeft betrekking op gevallen waarvoor het type uitbuiting op het ogenblik van de eerste aanvraag van documenten nog niet duidelijk is bepaald.

Evolutie van het profiel van de slachtoffers voor de periode 2013-2017:

- De in 2017 in de procedure gestapte slachtoffers zijn gemiddeld jonger dan die van de afgelopen jaren (70% zijn jonger dan 30 jaar).
- Stijging van het aantal slachtoffers van seksuele uitbuiting (32% in 2013 en 45% in 2017).
- Stijging van het aantal vrouwen.
- Het aantal slachtoffers van seksuele uitbuiting daalt van 68% in 2013 naar 54% in 2017.

Leeftijd	Seksuele uitbuiting					Economische uitbuiting					Andere types uitbuiting					Totaal				
	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017	2013	2014	2015	2016	2017
<18	4	1	5	4	1	0	1	3	2	4	0	3	6	0	0	4	5	14	6	5
18-25	15	19	22	23	40	19	18	9	9	13	0	1	1	2	1	34	38	32	34	54
26-30	8	12	7	7	12	13	26	6	13	14	0	0	0	3	0	21	38	13	23	26
>30	10	11	10	14	2	47	41	43	38	34	0	5	5	4	0	57	57	58	56	36
Totaal	37	43	44	48	55	79	86	61	62	65	0	9	12	9	1	116	138	117	119	121
Mannen	1	5	2	0	1	67	74	52	51	47	0	5	9	8	0	68	84	63	59	48
Vrouwen	36	38	42	48	54	12	12	9	11	18	0	4	3	1	1	48	54	54	60	73

Type uitbuiting	Nationaliteit	M				Totaal M	V				Totaal V	Totaal
		<18	18-25	26-30	≥30		<18	18-25	26-30	≥30		
Economische uitbuiting	Marokko			3	7	10		1	2	2	5	15
	Hongarije		2			2	3	4		1	8	10
	Egypte			2	4	6						6
	Kameroen		1		2	3				1	1	4
	India			1	3	4						4
	China			1	1	2				1	1	3
	Pakistan		1	1	1	3						3
	Roemenië	1			1	2				1	1	3
	Ivoorkust		2			2						2
	Ghana			2		2						2
	Nigeria				1	1			1		1	2
	Portugal				2	2						2
	Senegal				2	2						2
	Bangladesh				1	1						1
	Burkina Faso			1		1						1
	Italië		1			1						1
	Kosovo		1			1						1
	Polen				1	1						1
	Togo				1	1						1
	Tunesië									1	1	1
	Subtotaal	1	8	11	27	47	3	5	3	7	18	65
Seksuele uitbuiting	Nigeria			1		1		30	10	1	41	42
	Albanië							2			2	2
	Hongarije							1		1	2	2
	Marokko							1	1		2	2
	Bulgarije							1			1	1
	Tsjechië							1			1	1
	Roemenië						1				1	1
	Sierra Leone							1			1	1
	Suriname							1			1	1
	Thailand							1			1	1
	Onbepaald							1			1	1
	Subtotaal			1		1	1	40	11	2	54	55
Andere	Bosnië-Herz.							1			1	1
	Subtotaal							1			1	1
Totaal		1	8	12	27	48	4	46	14	9	73	121

Documenten uitgereikt door de Dienst Vreemdelingenzaken aan de slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel

		2012	2013	2014	2015	2016	2017
BGV 45 dagen		36	30	33	17	10	3
Bijlage 15							20
Attest van immatriculatie (AI)		143	117	139	115	119	112
Verlenging AI		12	15	11	23	27	31
Mensenhandel	Tijdelijk BIVR (Kaart A)	106	100	85	90	84	97
	Verlenging Kaart A	441	461	450	426	421	383
	Onbeperkt BIVR (Kaart B)	35	46	33	6	49	50
Humanitair	Tijdelijk BIVR (Kaart A)	4	2	2	29	3	
	Verlenging Kaart A	51	31	31	36	20	29
	Onbeperkt BIVR (Kaart B)	11	26	22	36	21	23
Bijlage 13 (BGV)		7	11	14	2	2	4
Totaal		846	839	820	780	756	752

Bij de cijfers die hier aan bod komen gaat het zowel om **mensenhandel** als om **mensensmokkel**.

De **752** beslissingen inzake uitreiking of verlenging van een verblijfsvergunning betreffen nieuwe slachtoffers uit 2017 maar ook die van de voorgaande jaren, die in een fase van het slachtofferstatuut zitten en tegenover wie eerder al één of meer beslissingen zijn genomen.

We stellen een daling vast van het totaal aantal documenten die aan slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel zijn uitgereikt (846 in 2012, 752 in 2017).

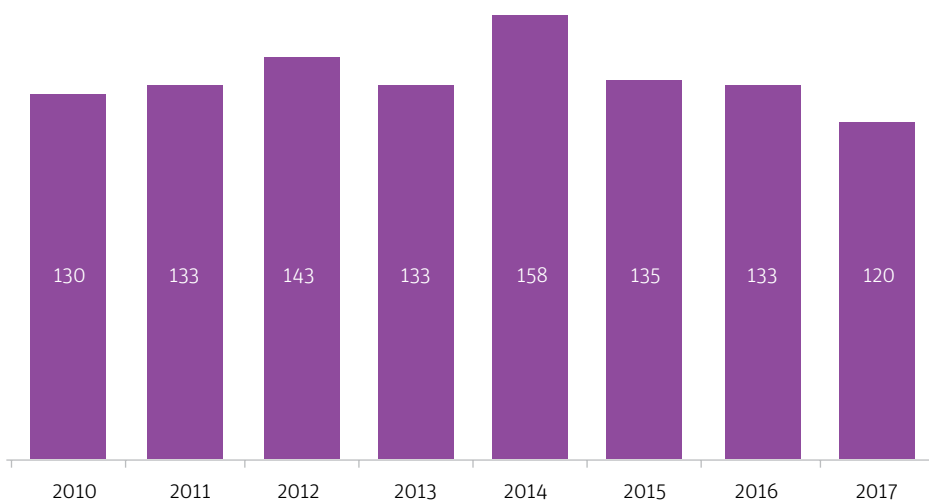

Een bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister (BIVR), van tijdelijke of verlengde aard, geldt altijd voor een periode van zes maanden. Normaliter krijgen de slachtoffers er twee per jaar zolang ze in het statuut zitten.

		Mannen			Vrouwen		
		<18	≥18	Totaal	<18	≥18	Totaal
BGV 45 dagen						3	3
Bijlage 15			12	12		8	20
Attest van immatriculatie (AI)		1	48	49	2	61	63
Verlenging AI			4	4		27	27
Mensenhandel	Tijdelijk BIVR (Kaart A)	1	41	42	2	53	55
	Verlenging Kaart A	3	244	247	5	131	136
	Onbeperkt BIVR (Kaart B)		26	26		24	24
Humanitair	Tijdelijk BIVR (Kaart A)						
	Verlenging Kaart A	1	14	15		14	14
	Onbeperkt BIVR (Kaart B)		13	13		10	10
Bijlage 13 (BGV)						4	4
Totaal		6	402	408	9	335	344

Nieuw opgestarte begeleidingen van slachtoffers van mensenhandel

120 slachtoffers van mensenhandel hebben in 2017 een begeleiding opgestart in een gespecialiseerd opvangcentrum

- Daling met 10% tegenover 2016.
- 35% van die slachtoffers heeft de Nigeriaanse nationaliteit. Daarna volgen de Marokkaanse (14%) en Hongaarse (6%) slachtoffers.
- Onder die slachtoffers tellen we **61 slachtoffers van economische uitbuiting** en **59 slachtoffers van seksuele uitbuiting**. In 2017 waren er geen nieuwe begeleidingen van slachtoffers van de uitbuiting van de bedelarij, gedwongen misdrijven of misdaden, en orgaanhandel.

De gegevens over de nieuwe begeleidingen leveren geen inzicht in de volledige begeleidingsactiviteit en opvangcapaciteit van de gespecialiseerde opvangcentra

- De indicator van de duurtijd van de begeleiding komt hier immers niet aan bod. De cijfers van de Dienst Vreemdelingenzaken inzake de verlenging van de documenten in het kader van de procedure voor mensenhandel zijn daar wel een mogelijke indicator van.

► Zie Documenten uitgereikt door de Dienst Vreemdelingenzaken aan de slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel.

- De meldingen van personen voor wie geen enkele begeleiding is opgestart komen hier evenmin aan bod.

► Voor meer informatie verwijzen we u graag door naar de jaarverslagen van de centra PAG-ASA, Payoke et Sürya.

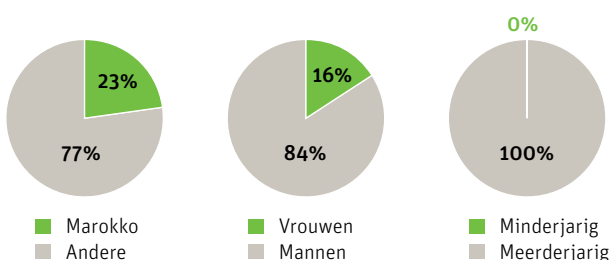
Nationaliteit	Totaal
Nigeria	42
Marokko	17
Hongarije	7
Egypte	6
India	5
Roemenië	5
Albanië	4
China	4
Pakistan	3
België	3
Kameroen	3
Ghana	2
Senegal	2
Tsjechië	2
Tunesië	2
Duitsland	1
Bangladesh	1
Bosnië	1
Bulgarije	1
Burkina Faso	1
Ivoorkust	1
Guinee-Bissau	1
Italië	1
Portugal	1
Sierra Leone	1
Suriname	1
Thailand	1
Togo	1
Totaal	120

Nationaliteit	Economische uitbuiting				Totaal
	Vrouwen		Mannen		
	<18	≥18	<18	≥18	
Marokko		4		10	14
Egypte				6	6
Hongarije		3		2	5
India		1		4	5
Roemenië				4	4
China		1		3	4
Pakistan				3	3
Kameroen				3	3
Nigeria				2	2
Ghana				2	2
Senegal				2	2
Tunisië		1		1	2
Albanië				1	1
Duisland				1	1
Bangladesh				1	1
Burkina Faso				1	1
Ivoorkust				1	1
Guinee-Bissau				1	1
Italië				1	1
Portugal				1	1
Togo				1	1
Totaal	0	10	0	51	61

Er is sprake van **begeleiding** zodra de eerste fase (reflectieperiode) wordt opgestart en dus onmiddellijk nadat het bevel om het grondgebied te verlaten is uitgevaardigd of zodra een *Bijlage 15* is uitgevaardigd (sinds 20 mei 2017).

Nationaliteit	Seksuele uitbuiting				Totaal
	Vrouwen		Mannen		
	<18	≥18	<18	≥18	
Nigeria	3	37			40
Marokko		3			3
Albanië		3			3
België		3			3
Hongarije		2			2
Tsjechië		2			2
Roemenië	1				1
Bosnië		1			1
Bulgarije		1			1
Sierra Leone		1			1
Suriname		1			1
Thailand		1			1
Totaal	4	55	0	0	59

Onder de slachtoffers van **economische uitbuiting** voor wie in 2017 een begeleiding is opgestart bij de gespecialiseerde opvangcentra:

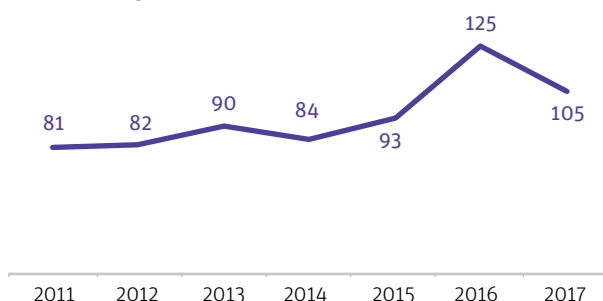
- heeft 23% de Marokkaanse nationaliteit. Daarna volgen de Egyptenaren, de Hongaren en de Indiërs;
- zijn de vrouwen in de minderheid (16%);
- zijn er geen minderjarige slachtoffers.

Onder de slachtoffers van **seksuele uitbuiting** voor wie in 2017 een begeleiding is opgestart bij de gespecialiseerde opvangcentra:

- heeft 68% de Nigeriaanse nationaliteit;
- gaat het uitsluitend om vrouwen (100%);
- tellen we 4 minderjarigen: 3 Nigeriaanse en 1 Roemeense.

Veroordelingen voor mensenhandel (gegevens van Justitie)

Veroordelingen

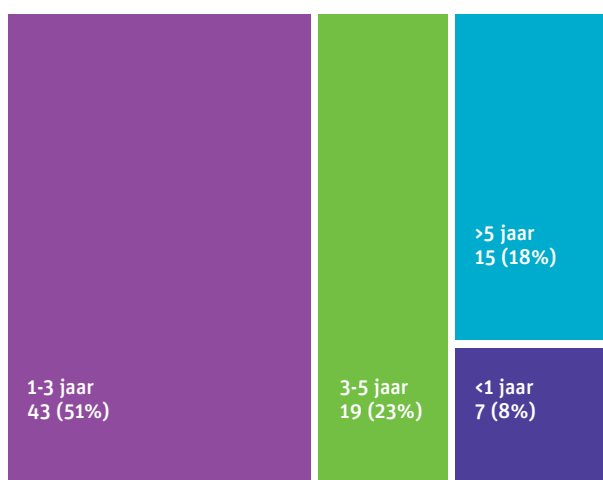

Elke **veroordeling** heeft betrekking op één veroordeelde (veroordelingen zijn niet hetzelfde als vonnissen, één vonnis kan uit verschillende veroordelingen bestaan).

1 veroordeling = 1 persoon

De **straffen** komen overeen met de beslissingen van de veroordelingen. Voor één veroordeling kunnen tegelijk verschillende straffen worden uitgesproken (gevangenis, boete, enz.). Een categorie hoeft daarom de andere niet uit te sluiten (op een aantal uitzonderingen na) en het totaal aantal straffen is dus hoger dan het totaal aantal veroordelingen.

Duur van de uitgesproken gevangenisstraffen

■ <1 jaar ■ 1-3 jaar ■ 3-5 jaar ■ >5 jaar

2017:

- **105** veroordelingen zijn uitgesproken.
- Die veroordelingen hebben geleid tot 293 beslissingen over de strafmaat, waarvan 89 met uitstel. Bij die beslissingen ging het om 97 boetes, 84 gevangenisstraffen, 72 ontzettingen uit de rechten, 35 verbeurdverklaringen, 3 schorsingen en 2 werkstraffen.
- Bij de meeste in 2017 uitgesproken gevangenisstraffen ging het om straffen van 1 tot 3 jaar (51%) waarvan de helft met uitstel.

Straffen	Beslissingen	Met uitstel (volledig of gedeeltelijk)
Boete	97	48
Gevangenisstraf	84	41
Ontzetting uit rechten	72	
Verbeurdverklaring	35	
Schorsing	3	
Werkstraf	2	
Totaal	293	89

Methodologische opmerkingen

- Deze cijfers hebben betrekking op het aantal definitieve veroordelingen waartegen dus geen beroep meer kan worden aangetekend.
- De databank bevat geen informatie over het type uitbuiting voor alle veroordelingen. Slechts 30% van de informatie is beschikbaar volgens het type uitbuiting (volgens die informatie zijn minstens 24 daders betrokken bij feiten van economische uitbuiting, 17 bij feiten van seksuele uitbuiting en 3 bij feiten van uitbuiting van de bedelarij).
- De gegevensextractie dateert van maart 2018.

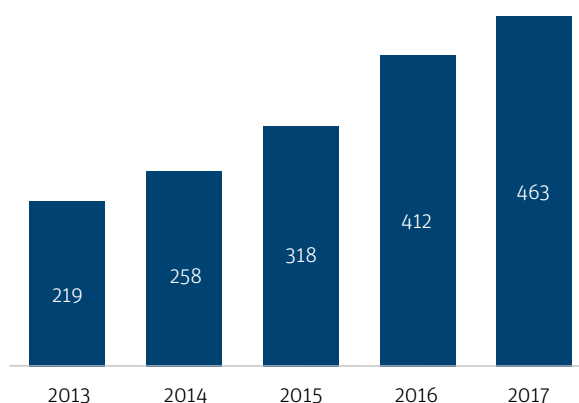
2. Mensensmokkel

De inbreuken mensensmokkel (gegevens van de politie)

Methodologische wijziging

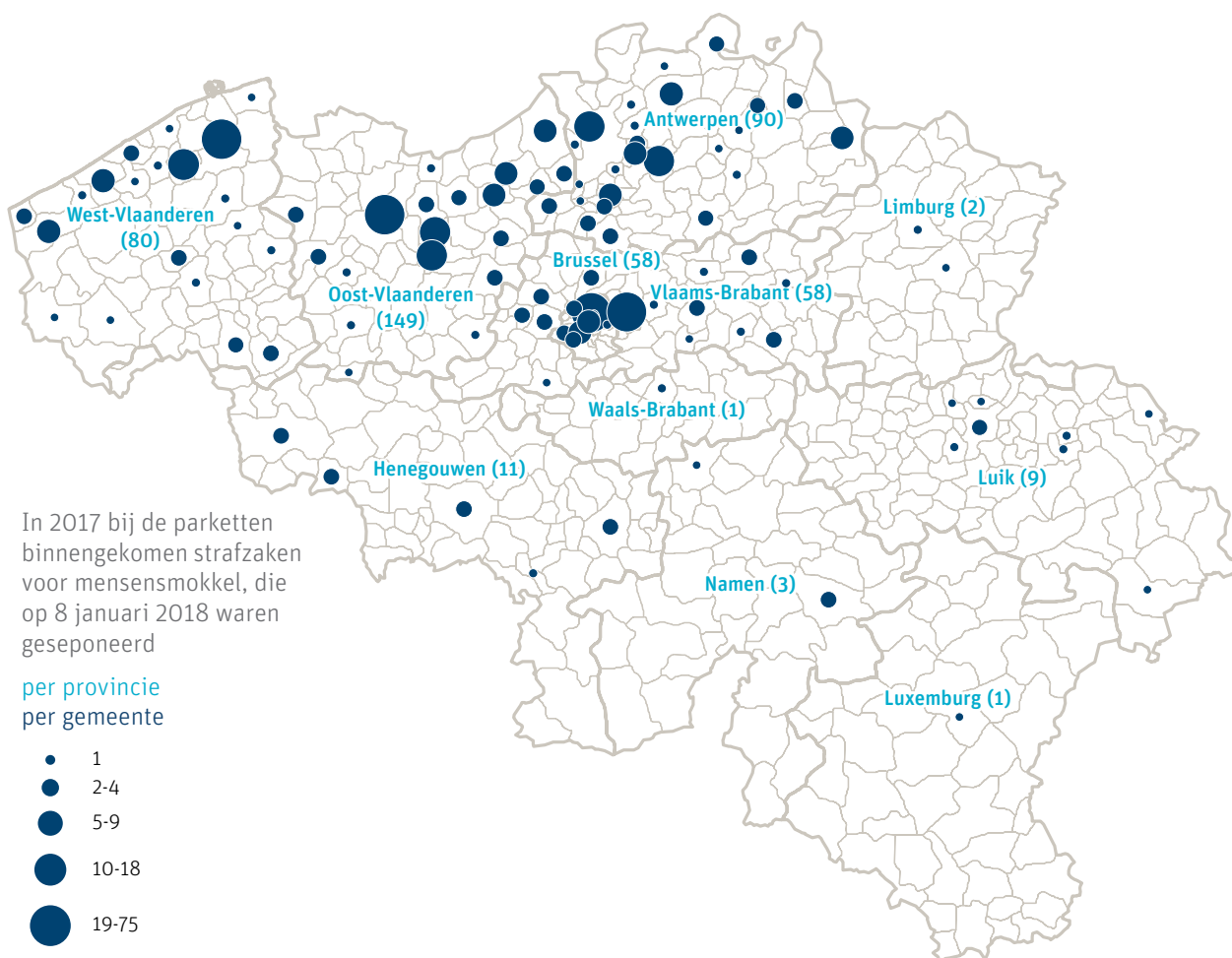
De gegevens hebben alleen betrekking op inbreuken voor mensensmokkel in de strikte betekenis. In tegenstelling tot onze vorige verslagen, worden die niet opgeteld bij de inbreuken voor hulpverlening bij illegale binnenkomst of bij irregulier verblijf.

Tussen 2013 en 2017 is het aantal door de politie geregistreerde inbreuken voor mensensmokkel verdubbeld: van 219 in 2013 naar 463 in 2017.

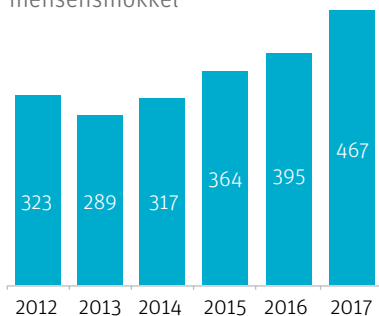
In 2017:

- 75% van de inbreuken voor mensensmokkel is in Vlaanderen geregistreerd, 19% in Brussel (incl. luchthaven van Zaventem) en 5% in Wallonië.
- Op gemeentelijk vlak is Gent koploper (75 inbreuken), voor Brussel-Stad (37), de luchthaven van Zaventem (32), Brugge (31) en Wetteren (18).

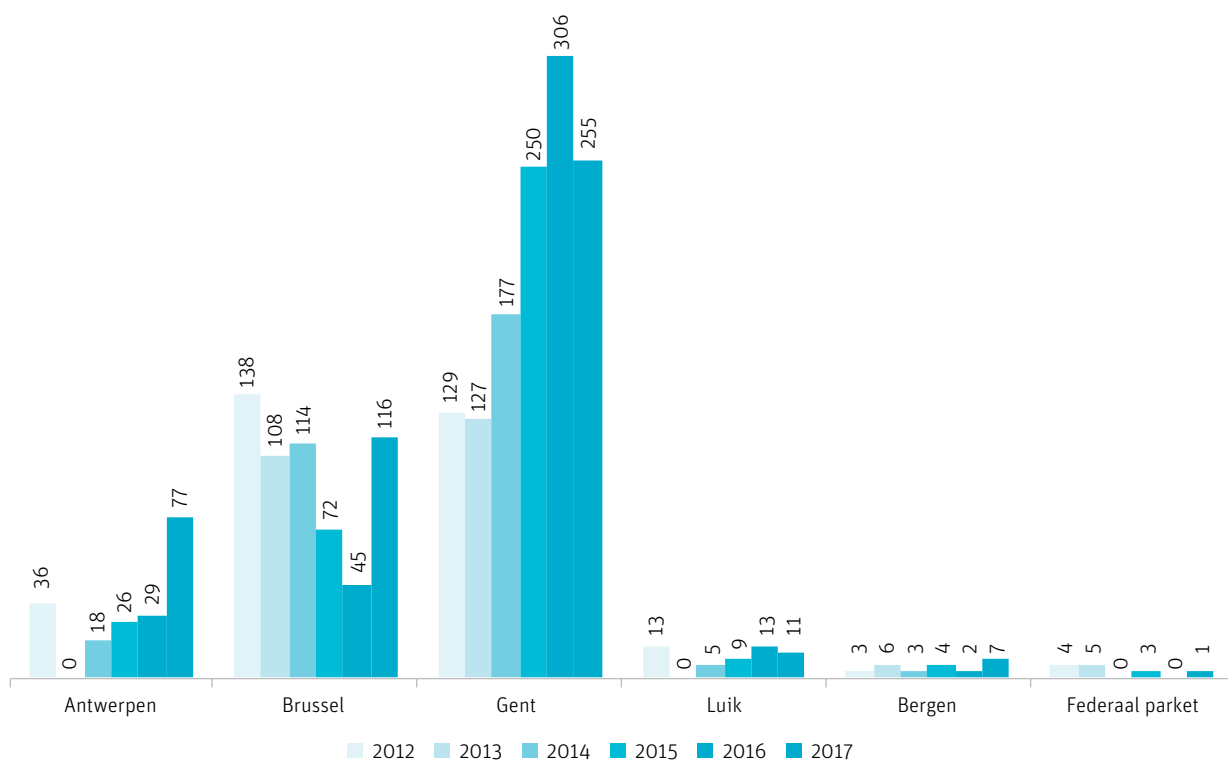

Bij de parketten aanhangig gemaakte zaken voor mensensmokkel

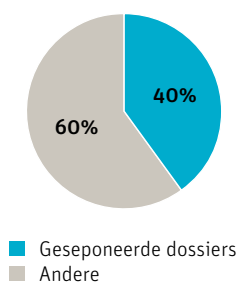
Totaal aantal bij de parketten aanhangig gemaakte strafzaken voor mensensmokkel

- **467** strafzaken die bij de parketten in 2017 zijn binnengekomen betreffen mensensmokkel.
- Continue stijging sinds 2013.
- Meer dan de helft van de in 2017 bij de parketten binnengekomen strafzaken vallen onder het ressort Gent (55%)(Oost- en West-Vlaanderen). Daarna volgen de ressorten Brussel (25%), Antwerpen (17%), Luik (2%), Bergen (1,5%) en het federaal parket (0,2%).
- Stijging van het aantal strafzaken in de ressorten van Brussel en Antwerpen maar daling in dat van Gent.
- Het aantal binnengekomen strafzaken in het ressort van Bergen blijft weinig op nationaal niveau maar is toch fel gestegen: 2 in 2016 tegenover 7 in 2017 (goed voor 3,5 keer zoveel).

In 2017 bij de parketten binnengekomen strafzaken voor mensensmokkel, die op 8 januari 2018 waren geseponneerd

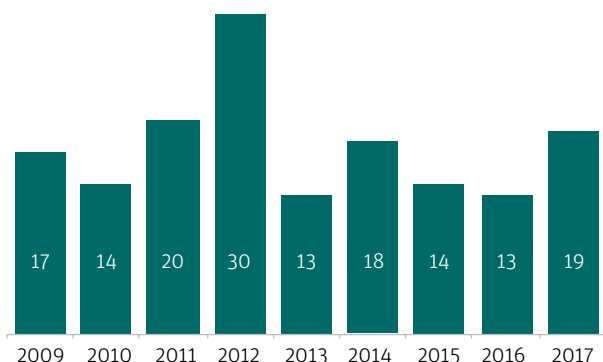
Op de 467 in 2017 bij de parketten binnengekomen strafzaken voor mensensmokkel waren er 188 geseponneerd op 8 januari 2018: 71 omwille van opportuniteitsredenen en 117 om technische redenen (waarvan 73 voor onbekende dader(s) en 39 wegens onvoldoende bewijzen).

Mensensmokkel:

- Art. 77bis, 77ter, 77quater en 77quinquies van de vreemdelingenwet.
- Nomenclatuurcode 55G

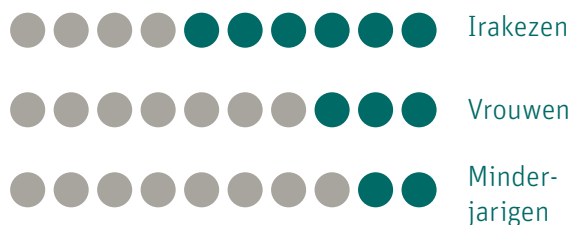

Slachtoffers van mensensmokkel die in de procedure zijn gestapt (gegevens Dienst Vreemdelingenzaken)

Vier minderjarigen zijn in 2017 in de slachtofferprocedure gestapt voor een vorm van mensensmokkel onder verzwarende omstandigheden:

- 3 begeleide Irakezen
- 1 niet-begeleide minderjarige Albanees

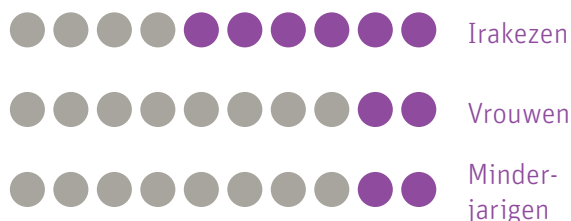
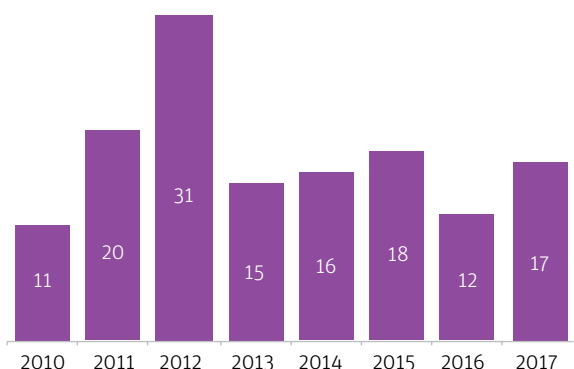
Van de 19 personen die in 2017 in de procedure van slachtoffers van mensensmokkel stapten:

- hebben **12** slachtoffers de Irakese nationaliteit (6 op 10);
- is een meerderheid mannelijk (zo'n 7 slachtoffers op 10 zijn mannen);
- zijn er **4 minderjarig** (2 op 10).

Nationaliteit	Mannen				Totaal mannen	Vrouwen				Totaal vrouwen	Totaal
	<18	18-25	26-30	≥30		<18	18-25	26-30	≥30		
Irak	2	1	3	2	8	1		1	2	4	12
Albanië	1	2			3						3
Afghanistan		2			2						2
Kameroen								1		1	1
Nigeria							1			1	1
Totaal	3	5	3	2	13	1	1	2	2	6	19

Bron: DVZ

Nieuwe door de gespecialiseerde centra opgestarte begeleidingen van slachtoffers van mensensmokkel

Nationaliteit	Vrouwen		Mannen		Totaal
	<18	≥18	<18	≥18	
Irak		2	3	5	10
Albanië			1	2	3
Afghanistan				1	1
Iran				1	1
Kameroen		1			1
China		1			1
Totaal		4	4	9	17

Vier minderjarige slachtoffers van mensensmokkel onder verzwarende omstandigheden hebben in 2017 een begeleiding opgestart in een gespecialiseerd opvangcentrum :

- 3 begeleide Irakezen
- 1 niet-begeleide minderjarige Albanees

2017:

- 17 slachtoffers van een zwaardere vorm van mensensmokkel hebben in een gespecialiseerd opvangcentrum een nieuwe begeleiding opgestart.
- Stijging tegenover 2016.
- Meerderheid van mannen (ongeveer 8 slachtoffers op 10).
- Groot aantal Irakezen (ongeveer 6 slachtoffers op 10).
- 4 minderjarige jongens: 3 Irakezen en 1 Albanees.

Voor meer informatie over de nieuwe begeleidingen door de gespecialiseerde opvangcentra, zie 'Nieuwe door de gespecialiseerde centra opgestarte begeleidingen van slachtoffers van mensenhandel' supra in dit hoofdstuk.

BrOon: Gespecialiseerde opvangcentra, berekeningen: Myria

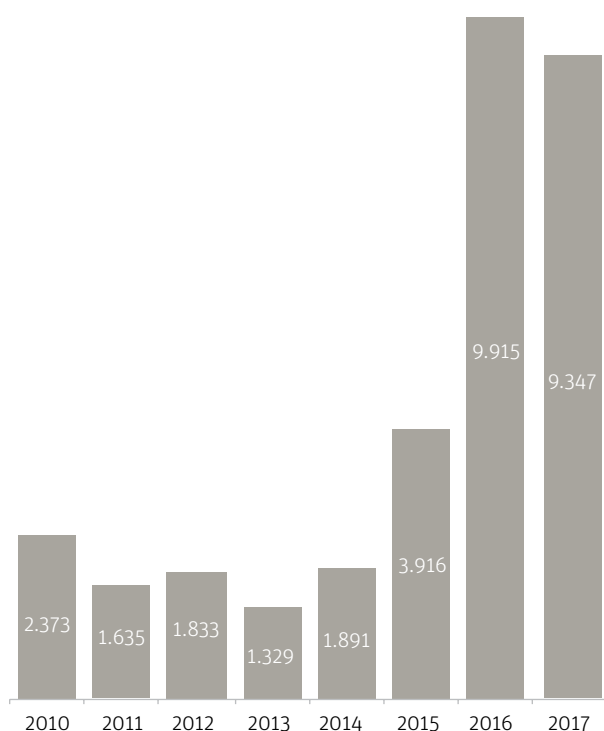
Veroordelingen voor mensensmokkel (gegevens van Justitie)

Door de modernisering van de informaticasystemen van de parketten en de rechtbanken en het strafregister moeten de verschillende diensten de programma's voor de productie van statistieken upgraden of zelfs herschrijven.

Daardoor waren de statistieken van de veroordelingen voor mensensmokkel in 2017 nog niet beschikbaar bij het afsluiten van de redactie van dit verslag.

Focus: Transmigratie

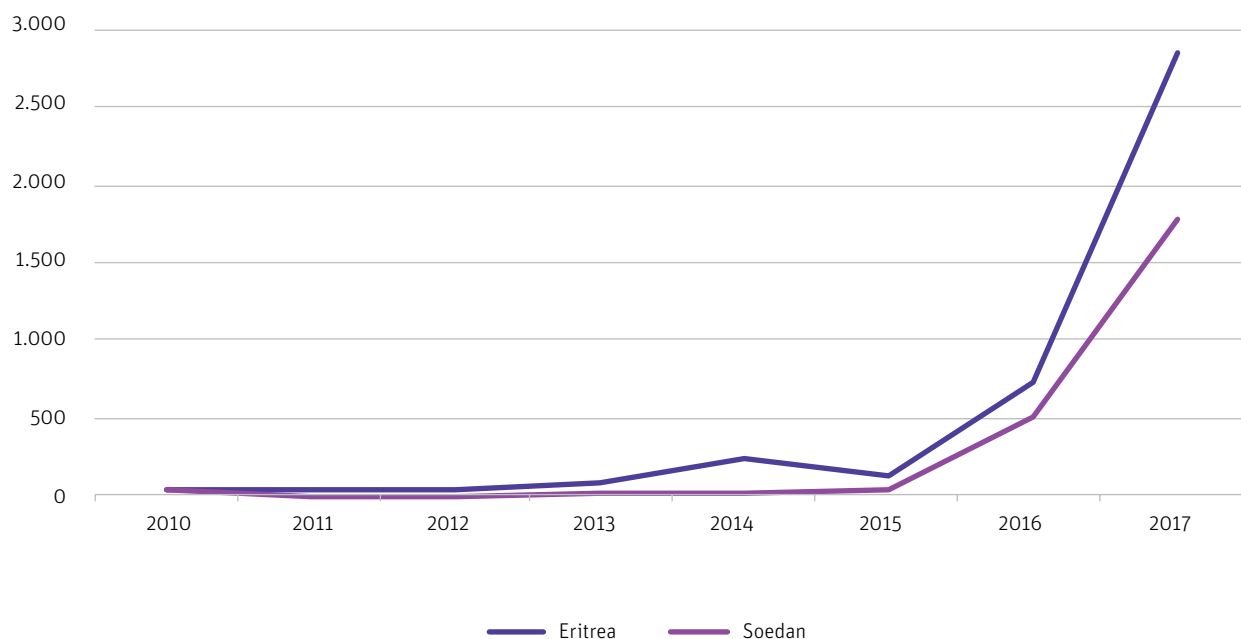
Aantal administratieve aanhoudingen in België in het kader van transmigratie

- In 2017 waren in België **9.347** administratieve aanhoudingen in het kader van transmigratie. Let wel: één-zelfde persoon kan meermaals per jaar worden aangehouden, wat de analyse van het fenomeen bemoeilijkt.
- Opvallend is de sterke stijging van het aantal aanhoudingen tot in 2016 en de lichte daling tussen 2016 en 2017 (-6%).
- Tussen 2016 en 2017 is het aantal aanhoudingen van Eritreeërs in dat verband vervierdubbeld en dat van de Soedanezen verdriedubbeld. Deze beide nationaliteiten waren in 2017 koplopers.
- Ook voor de Ethiopiërs neemt het aantal aanhoudingen fors toe (x6). In mindere mate stellen we ook een stijging vast voor de Libiërs (x2) en de Marokkanen (x1,4).
- Terwijl ze in 2016 nog koploper waren, stellen we in 2017 10x minder aanhoudingen van Iraniërs vast. Ook wat de Syriërs en Afghanen betreft, stellen we een halvering van het aantal aanhoudingen vast. Opvallend is ook de niet onaanzienlijke daling voor de Irakezen.

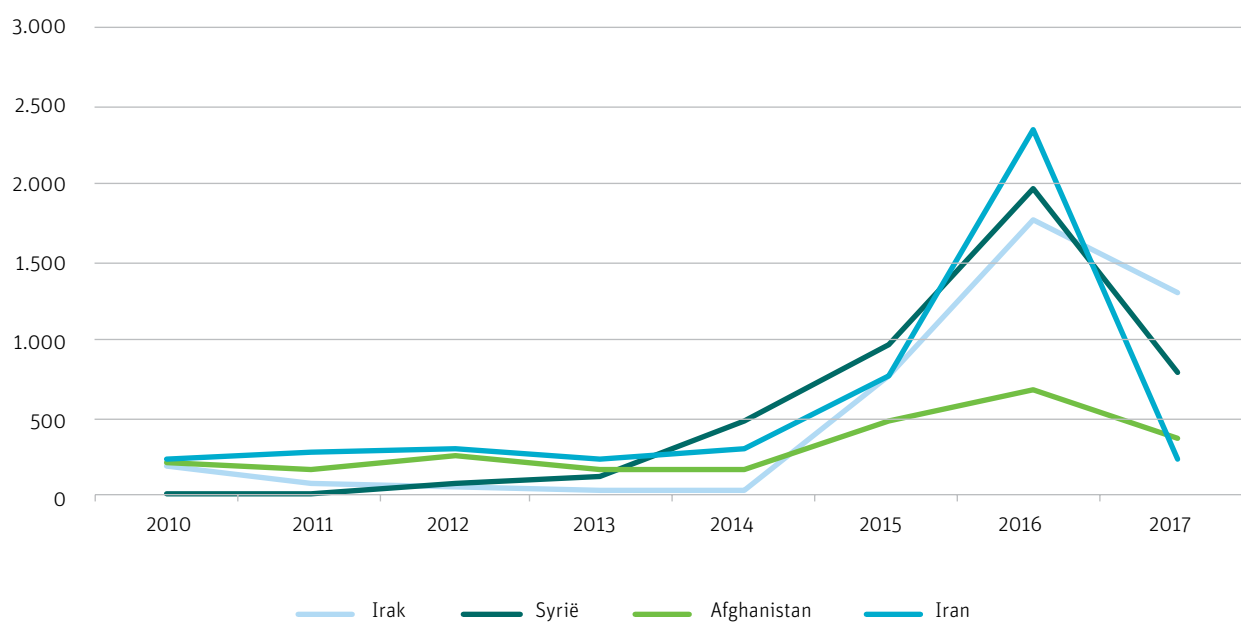
Aantal administratieve aanhoudingen in België in het kader van transmigratie per nationaliteit

Nationaliteit	2016	2017	Evolutie 2016-2017	
Eritrea	727	2.847	↗	x 4
Soedan	508	1.770	↗	x 3
Irak	1.758	1.305	↘	x 0,7
Syrië	1.960	789	↘	x 0,4
Afghanistan	681	367	↘	x 0,5
India	488	333	↘	x 0,7
Libië	129	303	↗	x 2
Algerije	281	270		x 1
Marokko	170	237	↗	x 1,4
Iran	2.354	234	↘	x 0,1
Albanië	205	223	↗	x 1,1
Ethiopië	24	137	↗	x 6
Egypte	108	81	↘	x 0,8
Onbepaald	39	71	↗	x 1,8
Pakistan	137	68	↘	x 0,5
Palestina	84	61	↘	x 0,7
Vietnam	82	51	↘	x 0,6
Tunesië	60	45	↘	x 0,8
Somalië	33	44	↗	x 1,3
Koeweit	19	25	↗	x 1,3
Libanon	4	16	↗	x 4
Turkije	13	15	↗	x 1,2
Tsjaad	2	13	↗	x 7
Kosovo	8	11	↗	x 1,4
Jemen	3	10	↗	x 3,3
China	10	8	↘	x 0,8
Oekraïne	4	7	↗	x 1,8
Mauritanië	0	4	↗	
DR Congo	8	2	↘	x 0,3
Bangladesh	10	0	↘	
Liberia	3	0	↘	
Angola	1	0	↘	
Armenië	1	0	↘	
Nepal	1	0	↘	
Totaal	9.915	9.347	↘	x 0,9

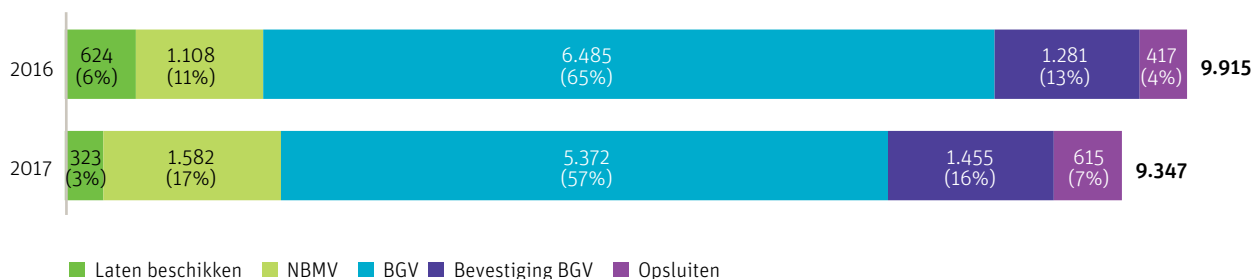

Twee tendensen tekenen zich af:

- Een sterke stijging van het aantal aanhoudingen in het kader van transmigratie van personen afkomstig uit Afrika: Eritreeërs en Soedanezen en in mindere mate ook Libiërs, Marokkanen, Ethiopiërs, Somaliërs, enz.
- Na een sterke stijging tot in 2016, stellen we een aanzienlijke daling vast in het geval van de nationaliteiten afkomstig uit Azië (Irakezen, Syriërs, Afghanen, Iraniërs, enz.).

Gevolg dat aan de administratieve aanhoudingen in het kader van transmigratie wordt gegeven

Tussen 2016 en 2017 stellen we het volgende vast:

- een halvering van het aantal 'laten beschikken';
- een stijging van het aantal personen dat zich niet-begeleide minderjarige vreemdeling verklaart;
- een stijging van het aantal opgesloten personen.

De gevolgen van een administratieve aanhouding in het kader van transmigratie verschilt tussen nationaliteiten onderling.

- In 2017 leidden gemiddeld 17% van de aanhoudingen tot een signalement van niet-begeleide minderjarige vreemdeling bij de Dienst Voogdij. Toch is het percentage meer dan 20% voor sommige nationaliteiten zoals de Libische, Algerijnse, Marokkaanse, Afghaanse, Eritrese, Ethiopische en Somalische nationaliteit. Het aantal personen dat verklaart niet-begeleide minderjarige vreemdeling te zijn ligt, bijzonder hoog bij de Vietnamezen (51%).

- We stellen een hoger percentage personen dat worden opgesloten vast bij de Afghanen (30%) en Albanezen (60%).
- Tussen 2016 en 2017 stellen we een stijging vast van het aantal opgesloten personen voor bijna alle nationaliteiten (behalve voor de Libiërs en Albanezen).

Zelfverklaarde NBMV			Evolutie 2016-2017	
Nationaliteiten	2016	2017		
Eritrea	116	592	↗	x 5
Soedan	81	311	↗	x 4
Irak	133	185	↗	x 1,4
Syrië	323	84	↘	x 0,3
Afghanistan	189	81	↘	x 0,4
Libië	29	77	↗	x 3
Algerije	42	64	↗	x 2
Marokko	33	54	↗	x 2
Ethiopië	0	28	↗	NA
Vietnam	28	26	↘	x 0,9
Andere	134	80	↘	x 0,6
Totaal	1.108	1.582	↗	x 1,4

- **Laten beschikken:** personen voor wie de Dienst Vreemdelingenzaken na aanhouding beslist geen administratieve maatregel te treffen en ze laat beschikken.
- **NBMV:** personen die hebben verklaard niet-begeleide minderjarigen te zijn en die bij de Dienst Voogdij gemeld zijn.
- **BGV:** personen die het Bevel om het Grondgebied te Verlaten krijgen maar dat nog niet in handen hebben (of er geen meer kregen), of dat wel in handen hebben maar waarbij talrijke elementen het uitreiken van een nieuw BGV rechtvaardigen.
- **Bevestiging BGV:** personen die minstens één BGV hebben gekregen dat niet is uitgevoerd, waarvan de termijn om het grondgebied te verlaten is verstreken, dat minder dan één jaar daarvoor is uitgereikt en waarbij sindsdien geen enkel nieuw element werd vastgesteld.
- **Opsluiting:** personen die na hun administratieve aanhouding in detentie worden geplaatst met het oog op een verwijdering.

Percentage van het gevolg dat wordt gegeven aan de administratieve aanhoudingen in het kader van transmigratie volgens de nationaliteit (top 12 van de nationaliteiten in 2017)

